

ՏԵՂԵԿԱՆՔ-ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

/2015թ. ընթացքում մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման դեմ պայքարի ուղղությամբ
ՀՀ ոստիկանության ծառայողների կողմից իրականացված աշխատանքների մասին/

1. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 132-րդ և 132²-րդ հոդվածներ՝ <<Մարդու թրաֆիքինգը կամ շահագործումը>> և <<Երեխայի կամ հոգեկան խանգարման հետևանքով իր արարքի բնույթն ու նշանակությունը գիտակցելու կամ դա դեկլարելու հնարավորությունից զրկված անձի թրաֆիքինգը կամ շահագործումը>>

2015թ. ընթացքում վարույթ է իրականացվել մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման հատկանիշներով 13 քրեական գործերով, որոնցից 5-ը՝ նախկինում հարուցված և 2015թ. փոխանցված գործեր են, 1-ը՝ նախկինում հարուցված և 2015թ. վերսկսված գործ է, 7-ը՝ հարուցվել են 2015թ. /1-ը՝ ԱԱԾ կողմից/:

Հիշյալ քրեական գործերի քննության ընթացքում 2015թ. բացահայտվել են մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման հանցագործության 8 դեպքեր /1-ը ԱԱԾ կողմից/, որոնցից 5-ը՝ վերաբերել են կանանց պոռնկության շահագործմանը, 2-ը ՀՀ-ում անչափահասի շահագործմանը, այդ թվում 1 դեպք մուրացկանության մեջ ներգրավելու և 1 դեպք աշխատանքային շահագործման միջոցով, 1-ը՝ ՌԴ-ում աշխատանքային շահագործմանը: Պոռնկության շահագործման 5 դեպքերից 3-ը ներքին թրաֆիքինգի կամ շահագործման դեպքեր են, 2-ի շահագործումը իրականացվել է Թուրքիայում:

Նշված գործերով հայտնաբերվել և տուժող են ճանաչվել՝ 9 զոհեր, որոնցից 6-ը՝ կանայք: Նշված զոհերից 3-ը հանցագործության կատարման պահին եղել է անչափահաս:

Իրենց համաձայնությունը հետագա աջակցություն ստանալու համար տվել և ՀԿ-ներ են ուղղորդվել 5 զոհ և թրաֆիքինգի ենթարկման վտանգի տակ հայտնված 2 անձ:

2015թ. ընթացքում նոր մեղադրյալը 4-ն է:

01.01.2015թ. դրությամբ հետախուզման մեջ են գտնվել 19 անձինք, 2015թ. ընթացքում հետախուզման մեջ գտնվող անձ չի հայտնաբերվել, նոր հետախուզում չի հայտարարվել:

2. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 166-րդ և 166.1 հոդվածներ՝ <<Երեխային պոռնկության կամ պոռնկագրական բնույթի նյութեր կամ առարկաներ պատրաստելու հետ կապված գործողություններ կատարելուն ներգրավելը>> և <<Երեխային ոգելից խմիչքների օգտագործմանը, ուժեղ ներգործող կամ այլ թմրեցնող նյութերի ոչ բժշկական օգտագործմանը, թափառաշրջիկությանը ներգրավելը կամ մուրացկանության հետ կապված գործողություններ կատարելուն ներգրավելը>>

2015թ. ընթացքում բացահայտվել է երեխային պոռնկության կամ պոռնկագրական բնույթի նյութեր կամ առարկաներ պատրաստելու հետ կապված գործողություններ կատարելուն ներգրավելու՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 166-րդ հոդված, 1 դեպք և երեխային ոգելից խմիչքների օգտագործմանը, ուժեղ ներգործող կամ այլ թմրեցնող նյութերի ոչ բժշկական օգտագործմանը, թափառաշրջիկությանը ներգրավելը կամ մուրացկանության հետ կապված գործողություններ կատարելուն ներգրավելու՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 166.1 հոդված, 1 դեպք

3. **ՀՀ քրեական օրենսգրքի 168-րդ հոդված՝ <<Խնամքը ստանձնելու նպատակով երեխայի առքը կամ ստանձնողի խնամքին հանձնելու նպատակով երեխայի վաճառքը>>**

2015թ.-ի ընթացքում բացահայտվել է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 168-րդ հոդվածի հատկանիշներով հանցագործության 1 դեպք:

4. **ՀՀ քրեական օրենսգրքի 261-րդ, 262-րդ հոդվածներ <<Շահադիպական նպատակով այլ անձի պոռնկությամբ զբաղվելուն ներգրավելը>> և <<Պոռնկությամբ զբաղվելուն նպաստելը>>**

2015թ.-ի ընթացքում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 261-րդ, 262-րդ հոդվածների հատկանիշներով բացահայտվել են հանցագործության 14 դեպքեր:

Բացի այդ, 2015թ. ընթացքում ՀՀ ոստիկանության կողմից իրականացվել են նաև թրաֆիքինգի դեմ պայքարի ոլորտի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ:

ՀՀ տարածքում ՀԱՊԿ ձևաչափով կազմակերպվել և անցկացվել է երրորդ երկրների քաղաքացիների ապօրինի միգրացիայի և մարդկանց առևտրի հակազդման ուղղությամբ օպերատիվ-կանխարգելիչ և հատուկ օպերացիաներ՝ <<Նելեգալ-2015>> ամվանմամբ:

ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրում ոստիկանության ծառայողների տարբեր խմբերի՝ ընդհանուր առմամբ շուրջ 231 ծառայողների համար կազմակերպվել են <<Թրաֆիքինգի>> խնդիրներին վերաբերող դասընթացներ:

Ի կատարումն ՀՀ վարչապետի 18.05.2015թ. թիվ 210-Ա որոշման և ՀՀ ոստիկանության պետի 01.04.2015թ. թիվ 720-Ա հրամանի, <<Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված անձանց նույնացման և աջակցության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովելու նպատակով ՀՀ ոստիկանության կողմից մշակվել են

<<Հայաստանի Հանրապետությունում մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման դեմ պայքարի հարցերով խորհրդի կազմը և աշխատակարգը հաստատելու մասին>> ՀՀ վարչապետի որոշման, <<Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման հավանական զոհերին, զոհերին և հատուկ կատեգորիայի զոհերին <<Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված անձանց նույնացման և աջակցության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված պաշտպանության տրամադրման կարգը հաստատելու մասին>> ՀՀ կառավարության որոշման նախագծերը, որոնք ընդունվել և մտել են օրինական ուժի մեջ:

Անչափահաս ազգաբնակչությանը կրոնական հոսանքների հետևորդների կողմից հիշյալ շարժումների մեջ ներգրավելու գայթակղությունից զերց պահելու, ինչպես նաև անչափահասների կողմից և նրանց նկատմամբ կատարվող հանցագործություններն ու այլ իրավախախտումները նախականելու, վերջիններիս շրջանում կանխարգելիչ աշխատանքներ իրականացնելու նպատակով ՀՀ ոստիկանության ՔՀԳ վարչության պետի 05.02.2015թ. թիվ 4 հեռախոսագրի պահանջների համաձայն ՀՀ ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանումների ծառայողների ուժերով, սպասարկվող վարչական տարածքներում գործող դպրոցներում կազմակերպվել և անց են կացվել հանդիպումներ, զրույցներ, որոնց ընթացքում անչափահասներին բացատրվել է շահագործման (թրաֆիքինգի) զոհ դառնալու հնարավորությունները և դրանց վտանգավորությունը:

Անչափահասների շրջանում մուրացկանության և թափառաշրջիկության դեպքերը նախականելու, վերջիններիս մուրացկանության մեջ ներգրավող անձանց հայտնաբերելու /անչափահասների թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկելու ռիսկի նվազեցման/, ինչպես նաև ՀՀ ոստիկանության պետի առաջին տեղակալի 04.02.2015թ. թիվ 2-Ց ցուցումի պահանջների համաձայն 2015թ. կազմակերպվել և անց են կացվել լայնածավալ միջոցառումներ, որոնց ընթացքում անչափահասների հետ իրականացվել են կանխարգելիչ աշխատանքներ:

2015թ. ընթացքում ՀՀ-ում Ինտերպոլի ԱԿԲ են այցելել ՀՀ-ում Ֆրանսիայի դեսպանատան անվտանգության կցորդը, Վրաստանում ԱՄՆ դեսպանատան և Արդարադատության դեպարտամենտի Հետաքննությունների դաշնային բյուրոյի ներկայացուցիչները, ում հետ, ի թիվս միջազգային հանցավորության դեմ պայքարին ուղղված այլ հարցերի, քննարկվել են նաև ՀՀ-ում մարդկանց թրաֆիքինգի դեմ պայքարն ու այդ ոլորտում իրականացվող աշխատանքների արդյունավետությունը բարձրացնելու ուղղությամբ ձեռնարկվող միջոցառումները:

Շարունակվել են մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման դեպքերի, ինչպես նաև նշված հանցագործությունները կատարելու մեղադրանքով միջազգային հետախուզման մեջ գտնվող

անձանց վերաբերյալ ՀՀ-ում Ինտերպոլի ԱԿԲ-ի միջոցով Թուրքիայի, ԱՄԷ-ի, Չինաստանի և Վրաստանի իրավապահ մարմինների հետ համագործակցությունը: Բացի այդ, մի շարք հարցումներ են ուղարկվել նաև ՀՀ քաղաքացիներին Ռուսաստանի Դաշնությունում աշխատանքային շահագործման ենթարկելու կապակցությամբ նախապատրաստվող նյութերի շրջանակներում:

Ոստիկանության աշխատակիցներն ակտիվ մասնակցություն են ունեցել տեղական և միջազգային խորհրդաժողովներին, սեմինարներին և հանդիպումներին:

Հասարակության իրազեկումը բարձրացնելու նպատակով <<police.am>> կայքէջում առանձին հղումով ստեղծված թրաֆիքինգին վերաբերող հավելվածում շարունակվել է թրաֆիքինգի վերաբերյալ համապատասխան նյութերի տեղադրումը:

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՀԴՊ ԳՎ